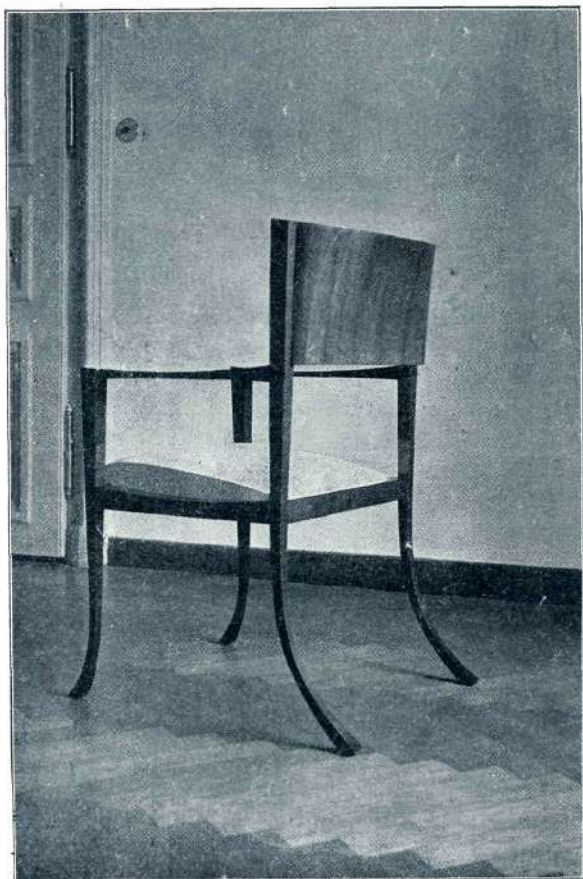

DOM IN SVET

LETNIK 41

V LJUBLJANI, 15. OKTOBRA 1928

ŠTEVILKA 8

J. Plečnik, Stol

Soha svetega Boštjana

France Bevk

6.

Ivan se je naselil v župnišču. Po cele ure je prečepel pri župniku, pogovarjala sta se to in ono. Nazadnje je povedal gospodu Jakobu tudi, kaj je doživel na potu iz Škofje Loke. In župnik, ki ni maral za Francoze, se je še bolj razhudil nad njimi. »Da so brezbožniki, sem vedel,« je nosljal tobak, »da so pujski, nisem znal, le mislil sem si.«

Ivan je z živimi barvami opisal ciganko in se navduševal nad ciganovo godbo. Gospod

Jakob ga je meril v dno oči, ki so ta hip zastrmele v dekletce, katero je bilo stopilo na vrt in izročilo župniku šop debelih ključev.

»Že prav, Nežica,« ji je dejal ta. »Ne smeš tako zijati v tujega gospoda in domov pojdi!«

Dekletce je osramočeno pogledalo v tla in odšlo.

»Čigava je?« je vprašal Ivan.

»Cerkovnikova; šestnajst let ima, in ni, da bi jo človek tako zijal, kot si jo gledal ti.«

»Saj je nisem gledal...«

»Prebadal si jo z očmi. Videl sem, da tvoje oči niso več nedolžne, pa tvoje besede tudi ne.«

»Kaj sem le dejal?« je jeknil mladenič.

»Ko si opisoval ciganko, si jo tako orisal, da bi te bil sam zlodej vesel.«

Ivan je povetil oči; gospod Jakob pa se je nagnil k njemu, ga stisnil za roko in mu zrl globoko v oči:

»Povej, če si se na grd način dotaknil kature ženske!«

Ivan je vzdržal pogled, dasi ga je peklo v dno živcev; župnik ga je izpustil, se zamislil in nato dolgo nista spregovorila.

»Kadar človek dela, daje samega sebe. Povej, kako boš dajal lepoto, če si sam grd?«

Mladeniču je postalo grenko; hotel je vstati in vzklikniti:

»Ne bom delal svetega Boštjana!« Župnikov obraz se je omilil in vprašal ga je:

»Kaj pa dela soha?«

»V meni je,« je lagal Ivan. »Saj nimam ne prostora ne miru, da bi ga lahko dal iz sebe.«

»Če je zaradi prostora, mrtvašnica je svetla in prazna. Očedili ti jo bomo, v njo se lahko zapreš; na pokopališče te nihče ne bo hodil motit.«

Tako se je zgodilo, da je prenesel podobar svoje orodje in les v mrtvašnico, posedal ob brezgovem grmu na pokopališčnem zidu in mislil...

Ivan je mislil na Marijo rajskega veselja, na Marijo z začudenim pogledom, na ciganko,